
Meer hybride, minder kwaliteit?

Heeft hybride werken invloed op de kwaliteit van werk en hoe dan?

Wie zijn wij?

Susanne Colenberg

*MSc Psychologie
Bdes Interieurarchitectuur*

*Promovenda
TU Delft, Human-Centred Design*

Mathilda du Preez

PhD Psychologie

*Senior Onderzoeker
Centre for People and Buildings*

Impact van hybride werken op kwaliteit

1.

We hebben vragen over de impact van hybride werken

2.

Literatuur versus praktijk

3.

Bepalende factoren:
Taak, Team en werkomgeving

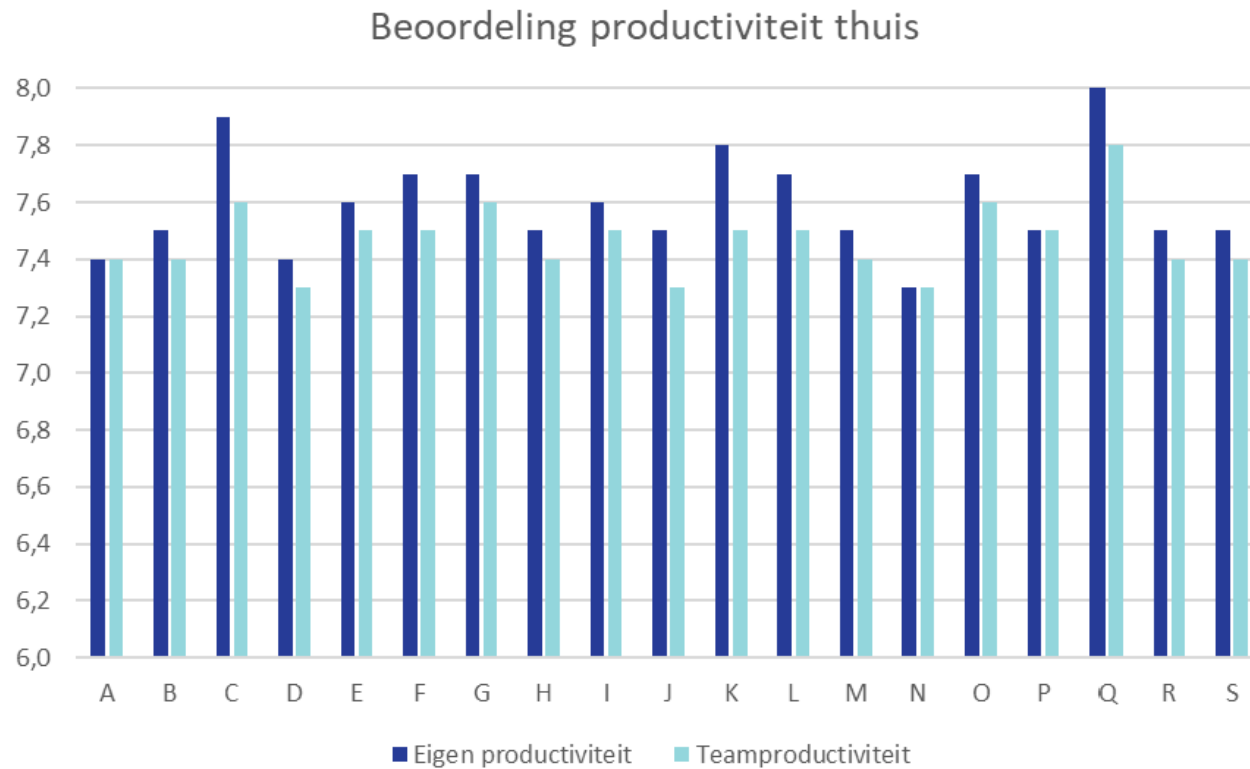
4.

Werksessie:
Wat is dan een goede mix voor ons team?

Waarom ben je hier?

Productiviteit thuiswerken 2020-2022 | Corona

*“De meeste mensen
vonden zichzelf productief,
meer dan hun team.”
- WWT 2021*

Onderzoeksvraag:

---

*Wat is de impact van hybride werken
op de kwaliteit van werk?*

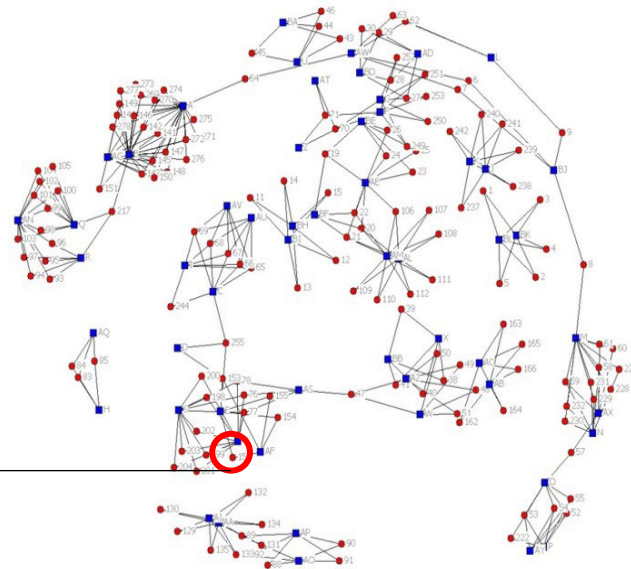

Wat is werk

Kenniswerk

Kenniswerker

- › Mentale inspanning:
  - › Creëren, verspreiden en toepassen van kennis
  - › Hoogopgeleide (en autonome) werknemers
  - › Hulpmiddelen en theoretische concepten
  - › Complexe, immateriële en tastbare resultaten

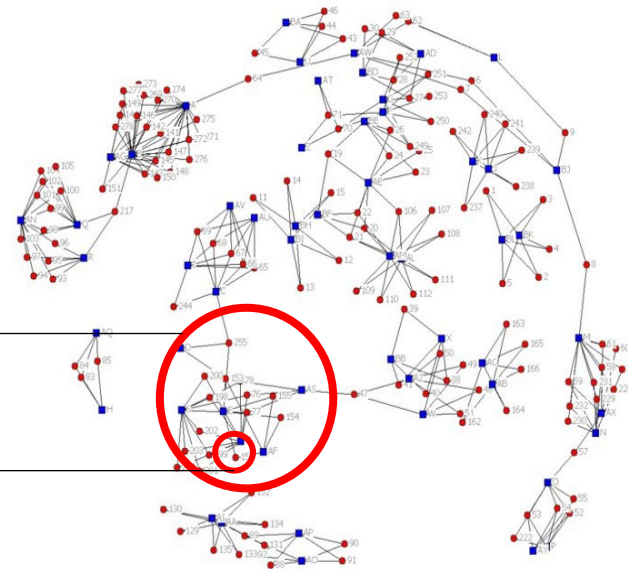

Kenniswerkers – onderling afhankelijk

- › Mentale inspanning
tezamen met
anderen

Team

Kenniswerker

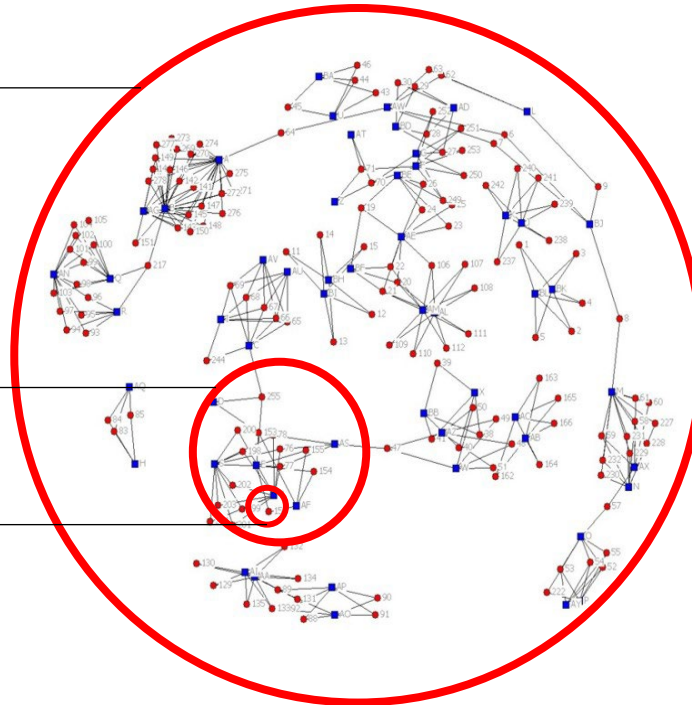

Kenniswerk – met een gezamenlijke doel

Organisatie

Team

Medewerker

- › Mentale inspanning
tezamen met
anderen met een
gecombineerd doel

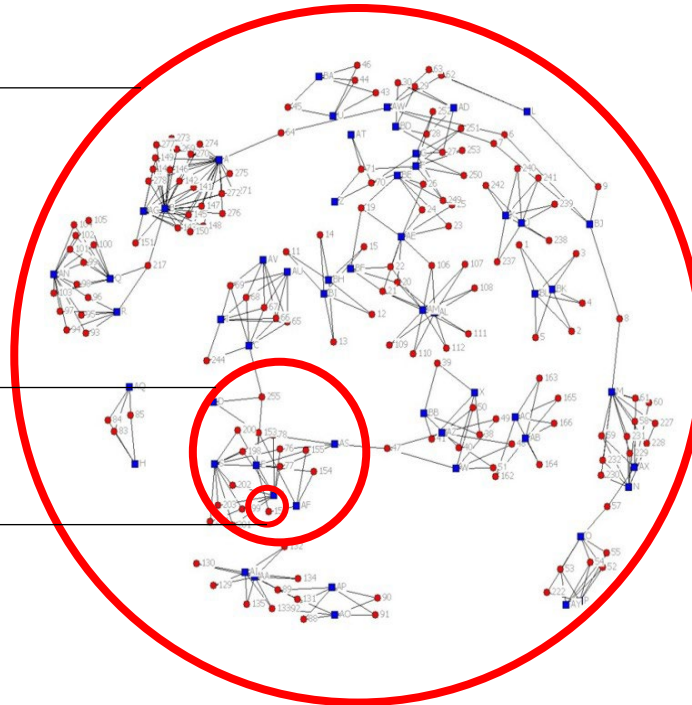
Kwaliteit kenniswerk

Organisatie

Organisatie doelen

Team

Medewerker

- › Mentale inspanning
tezamen met
anderen met een
gecombineerd doel
effectief en efficiënt
te bereiken

Meten van werkprestaties

- 1. Technische prestatie**
- 2. Communicatie**
- 3. Initiatief, doorzettingsvermogen en inspanning**
- 4. Contraproductief werkgedrag is afwezig**
- 5. Toezichthoudend, leidinggevend en uitvoerend leiderschap**
- 6. Hiërarchische managementprestaties**
- 7. Onderlinge collegiaal/teamleiderschap**
- 8. Managementprestaties van collega's/teamleden**

Meten van werkprestaties

1. **Technische prestatie:** de technische prestatievereisten van werkrollen.
2. **Communicatie:** de vaardigheid waarmee iemand informatie overbrengt die duidelijk is, begrijpelijk, overtuigend en goed georganiseerd is.
3. **Initiatief, doorzettingsvermogen en inspanning:** waarneembare acties waarin initiatief, doorzettingsvermogen of inspanning wordt getoond.
4. **Contraproductief werkgedrag:** een categorie van individuele acties of gedragingen die onder individuele controle staan en een negatief effect hebben op de doelen van de eenheid of organisatie.
5. **Toeziethoudend, leidinggevend en uitvoerend leiderschap:** leiderschapsprestaties in een hiërarchische relatie. Leiderschap verwijst naar het interpersoonlijke beïnvloedingsproces.
6. **Hiërarchische managementprestaties:** binnen een hiërarchische organisatie omvat deze factor, te onderscheiden van leiderschap als interpersoonlijke invloed, de acties die te maken hebben met het genereren, behouden en toewijzen van middelen van de organisatie om haar doelen zo goed mogelijk te bereiken doelen te bereiken.
7. **Prestaties collegiaal/teamleiderschap:** De inhoud van deze factor loopt parallel met de acties die hiërarchisch leiderschap omvatten (Factor 5 hierboven). Het bepalende kenmerk is dat deze acties plaatsvinden in de context van onderlinge relaties tussen collega's of teamleden, en de peer/team relaties in kwestie kunnen op elk organisatieniveau liggen (bijv. productieteams versus managementteams).
8. **Managementprestaties van collega's/teamleden:** managementfuncties uitgevoerd door teamleden.

Bron: Campbell en Wiernik (2015)

Meten van werkprestaties

Technische
prestatie (*Taak*)

Persoonlijke
inzet

Communicatie
en
Samenwerking
(*Team*)

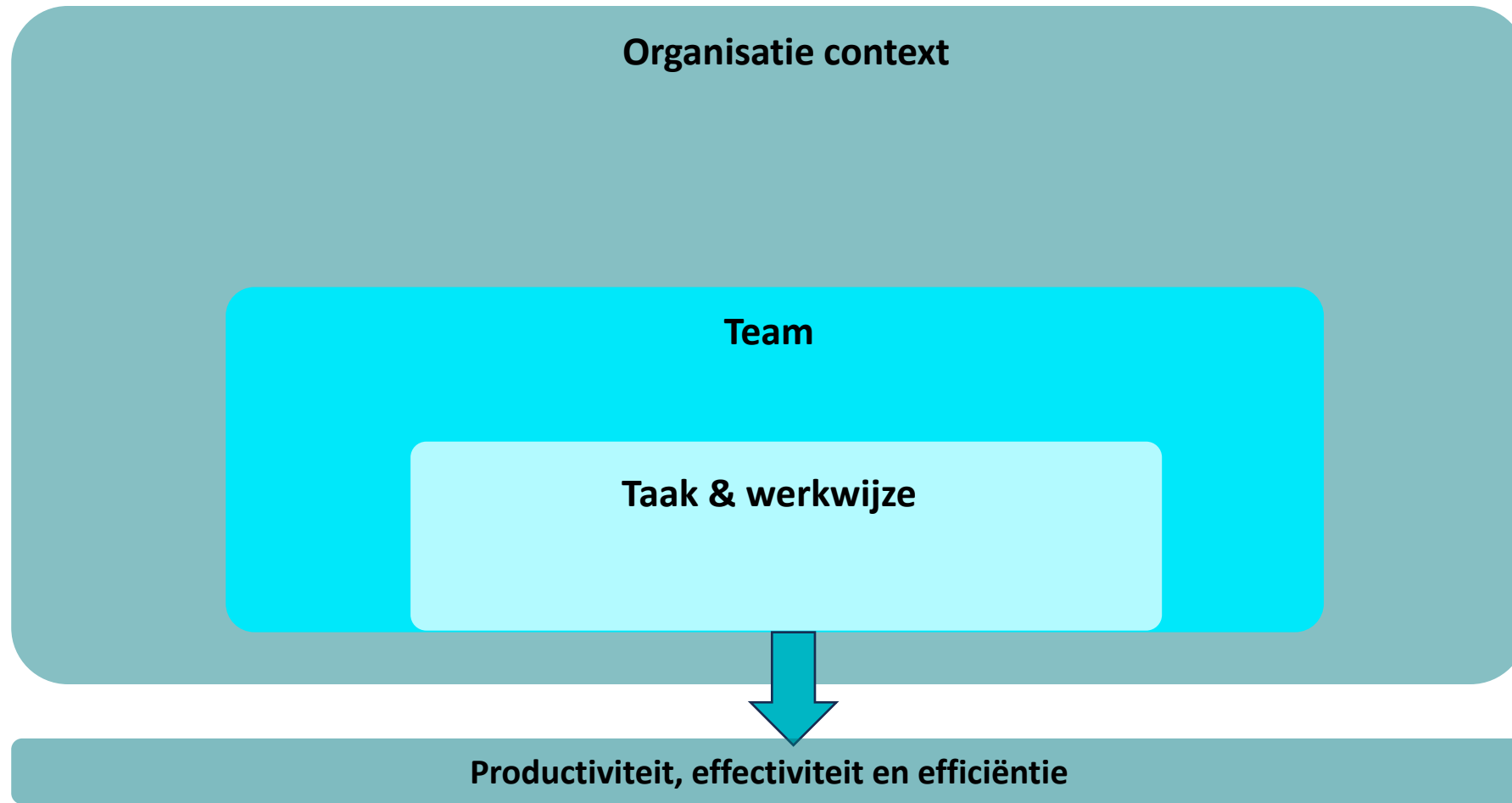
Context
(*Leiderschap,
Management en
Werkplek*)

Hybride werk is een context

Bron: Workwire Hybrid work report (2023)

Kwaliteit = Productief, effectief en efficiënt

Bron: Bosch-Sijtsema, Ruohomaki & Vertiainen (2009)

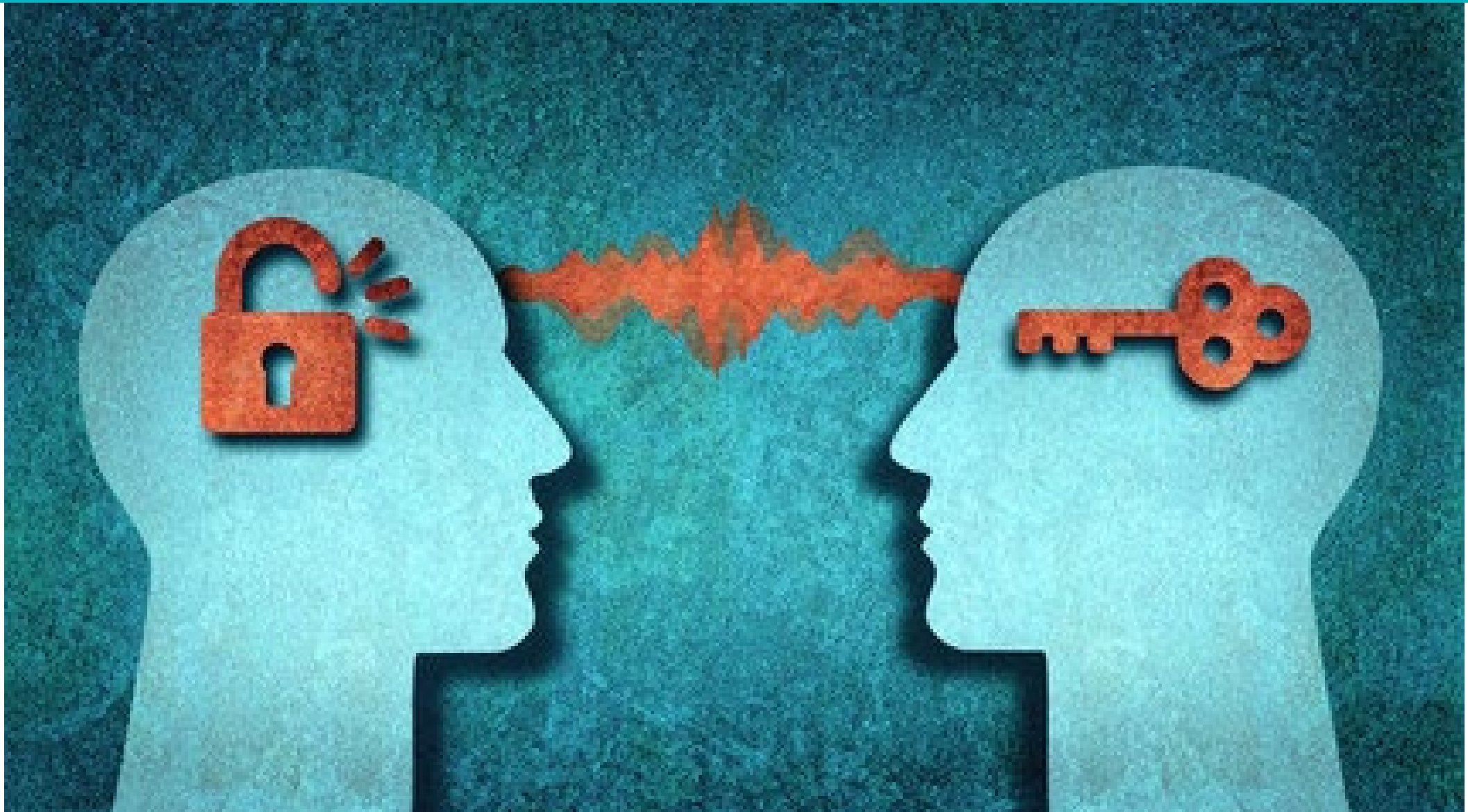

---

*Tegen welke problemen loop je aan als het gaat om
kwaliteit van werk in de hybride context?*

Vignette

Zorgen over de kwaliteit vanuit de literatuur

- › **Beperkte creativiteit**

(Chin & Zhou, 2007; Brucks & Levav, 2022)

- › **Problemen met vlotte communicatie**

(Edmondson, 1999; Appel-Meulenbroek, Hoekstra, Weijs-Perree et al, 2021; Agbejule & Lehtineva, 2022)

- › **Verminderde tevredenheid met sociale verbondenheid**

(Golden, Veiga & Dino, 2008; Brijn, Houtveen & Schlangen, 2022)

- › **“Wie weet wat”, “wie kan wat” en “wie kent wie”**

(Covey, 2008; Edmondson, 1999; Alsharo, Gregg, & Ramirez, 2017)

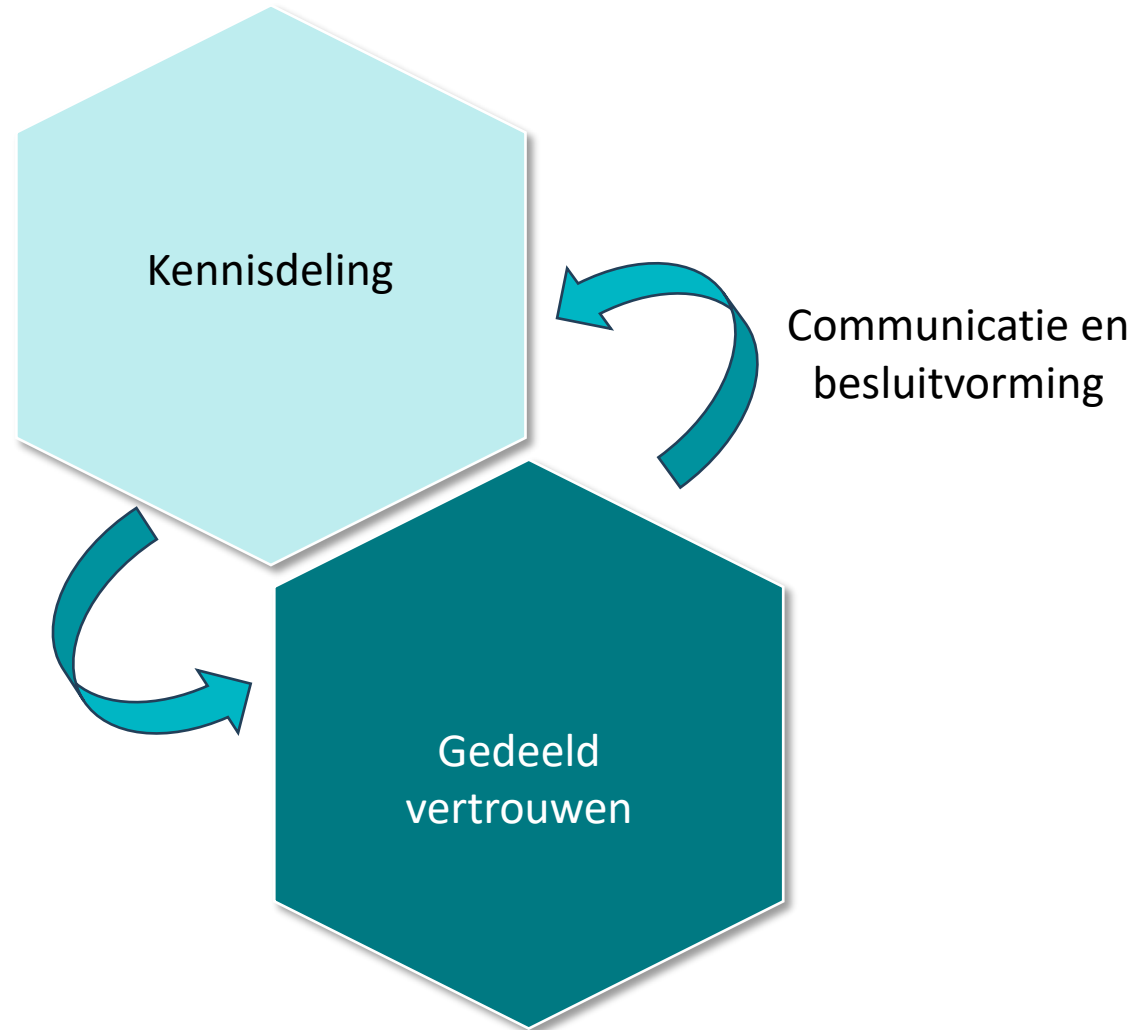
- › **Verschillende opinies worden niet besproken of blootgelegd**

(Campion, 1993; Chiochio, 2012; Edmondson, 1999; Edmondson & Bransby, 2023)

- › **Coördinatie problemen tussen teams**

(Campion, 1993; Mortensen, 2016; Laker & Bolade-Ogunfodun, 2022)

Samengevat vanuit de literatuur

Zorgen van leidinggevenden over kwaliteit van werk

- › “Kennisoverdracht loopt minder soepel en duurt langer”
- › “We waren een-pitters aan het worden”
- › “Bestuurlijke sensitiviteit is wat minder”

Belangrijkheid van signalen

- › Signalen door team en medewerkers
- › Oplossingen

“Dus nou voor mijzelf: als er een boel mensen hier zijn, dan kan ik soms in die paar minuten dat ik over de gang loop, meer beelden meekrijgen dat dat ik thuis in een week meekrijg.”

-Leidinggevende in Kwaliteit van Werk studie

Kennisdeling

Signaal aan leidinggevenden:

“

...adviseurs hadden moeten om context informatie te verzamelen en sociaal contact...

”

Kennisdeling

Signaal aan leidinggevenden:

“

...adviseurs hadden moeten om context informatie te verzamelen en sociaal contact...

”

Oplossing:

“

Ik heb geen vaste kantoor dag in het leven geroepen, maar heb de adviseurs juist de vrijheid gegeven om in andere sessies aan te sluiten.

”

Besluitvorming

Signaal aan leidinggevenden:

“

*...De besluitvorming
duurde op een gegeven
moment een stuk
langer. Er werd maar
geen klap op gegeven.*

”

Besluitvorming

Signaal aan leidinggevenden:

“

*...De besluitvorming
duurde op een gegeven
moment een stuk
langer. Er werd maar
geen klap op gegeven.*

”

Oplossing:

“

*Fysiek aanwezig zijn zorgt
wel dat besluitvorming
wat sneller kan verlopen.*

”

Vertrouwen

Signaal aan leidinggevenden:

“

*Te weinig onderling
contact en echt weten
hoe iemand in elkaar zit.*

”

Vertrouwen

Signaal aan leidinggevenden:

“

*Te weinig onderling
contact en echt weten
hoe iemand in elkaar zit.*

”

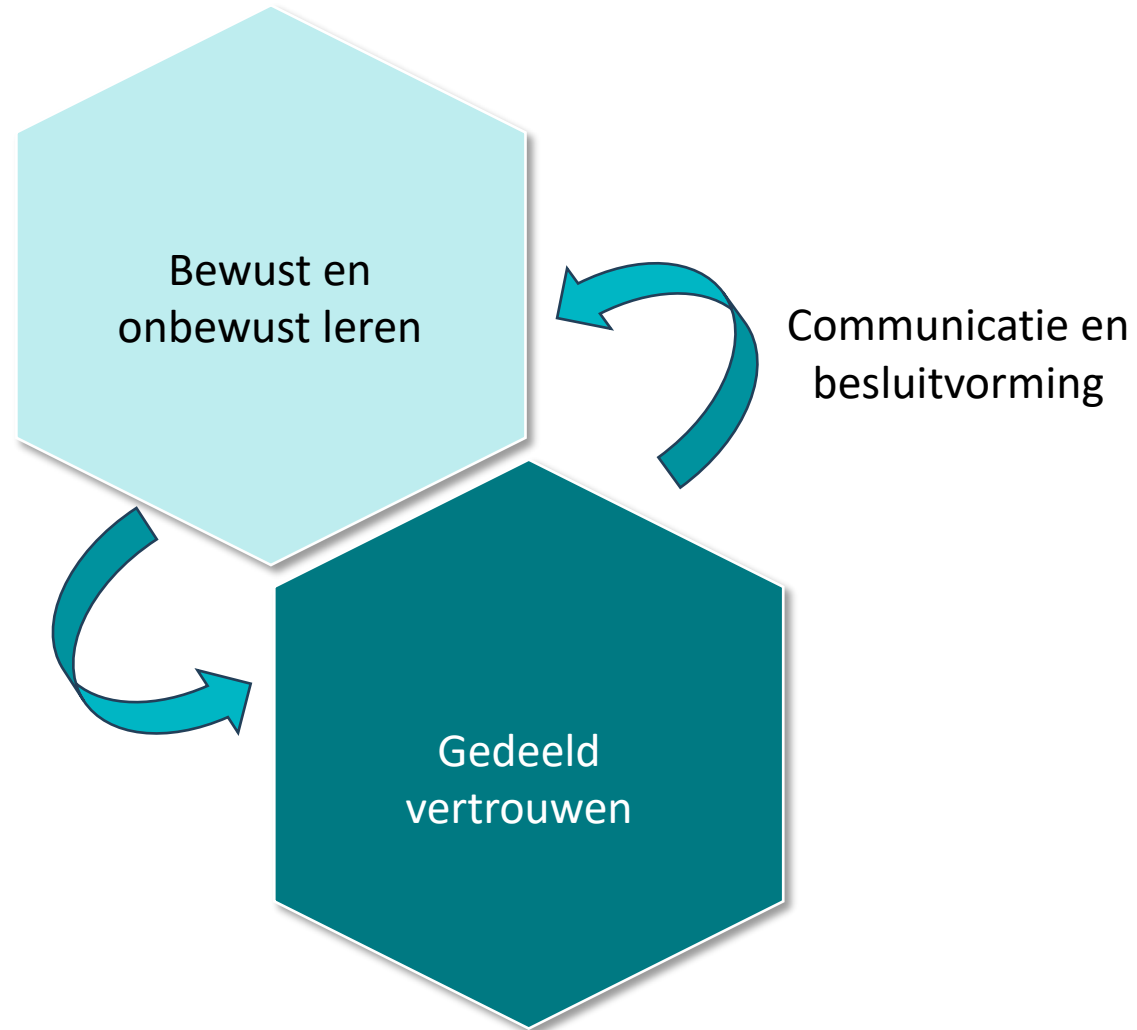
Oplossing:

“

*Ik heb mijn teamleden aan
elkaar verbonden... ze
moeten wel vragen aan
elkaar stellen om elkaar
beter te leren kennen.*

”

Samengevat uit interviews

---

*Tegen welke problemen loop je aan als het gaat om
kwaliteit van werk in de hybride context?*

Bepalende factoren voor goede kwaliteit werk

Bepalende factoren

Organisatie context

Structuur, visie en strategie

Productiviteit, effectiviteit en efficiëntie

Bepalende factoren

Organisatie context

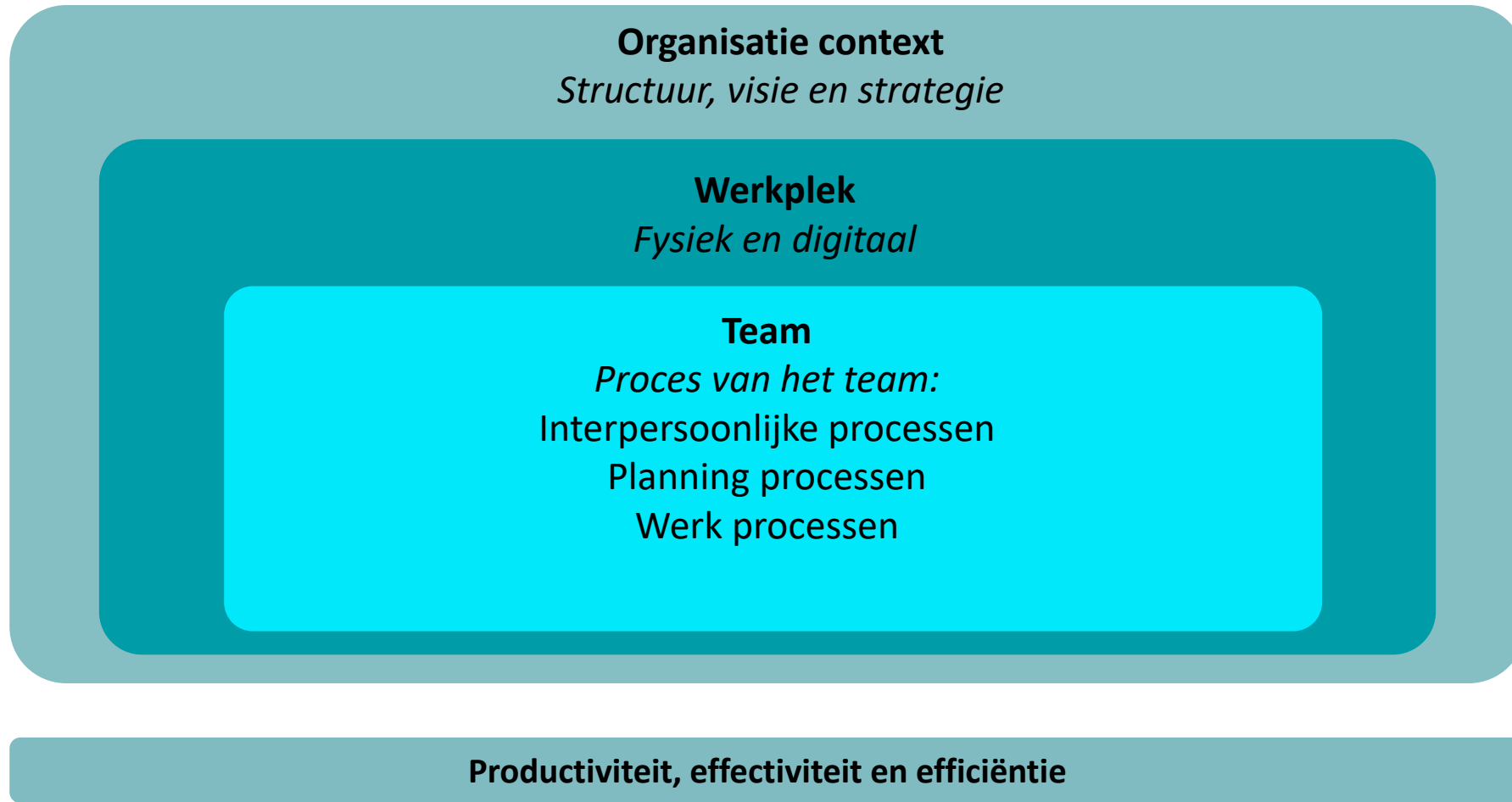
Structuur, visie en strategie

Werkplek

Fysiek en digitaal

Productiviteit, effectiviteit en efficiëntie

Bepalende factoren

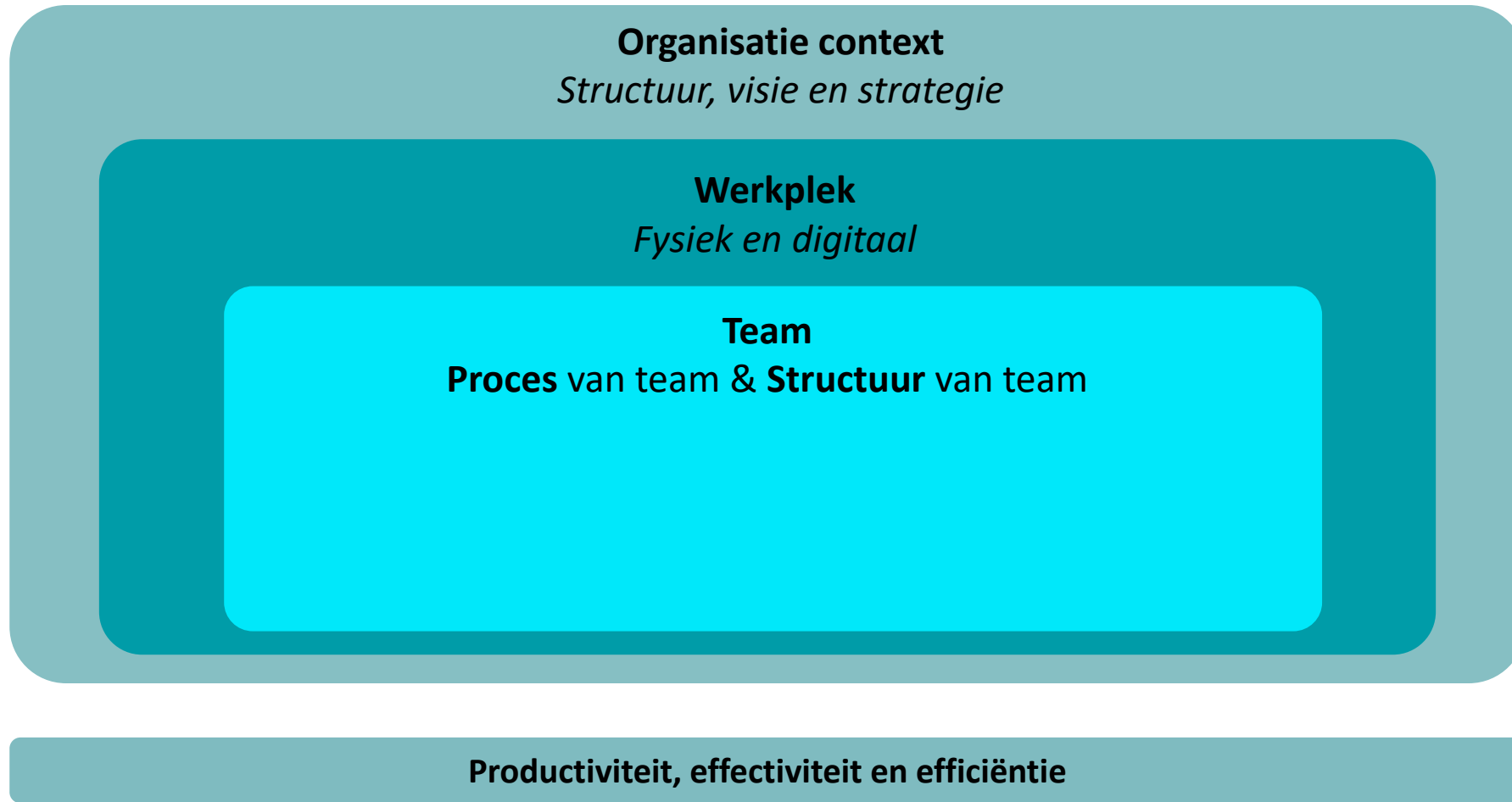
Bron: Bosch-Sijtsema, Ruohomaki & Vertiainen (2009)

Bepalende factoren

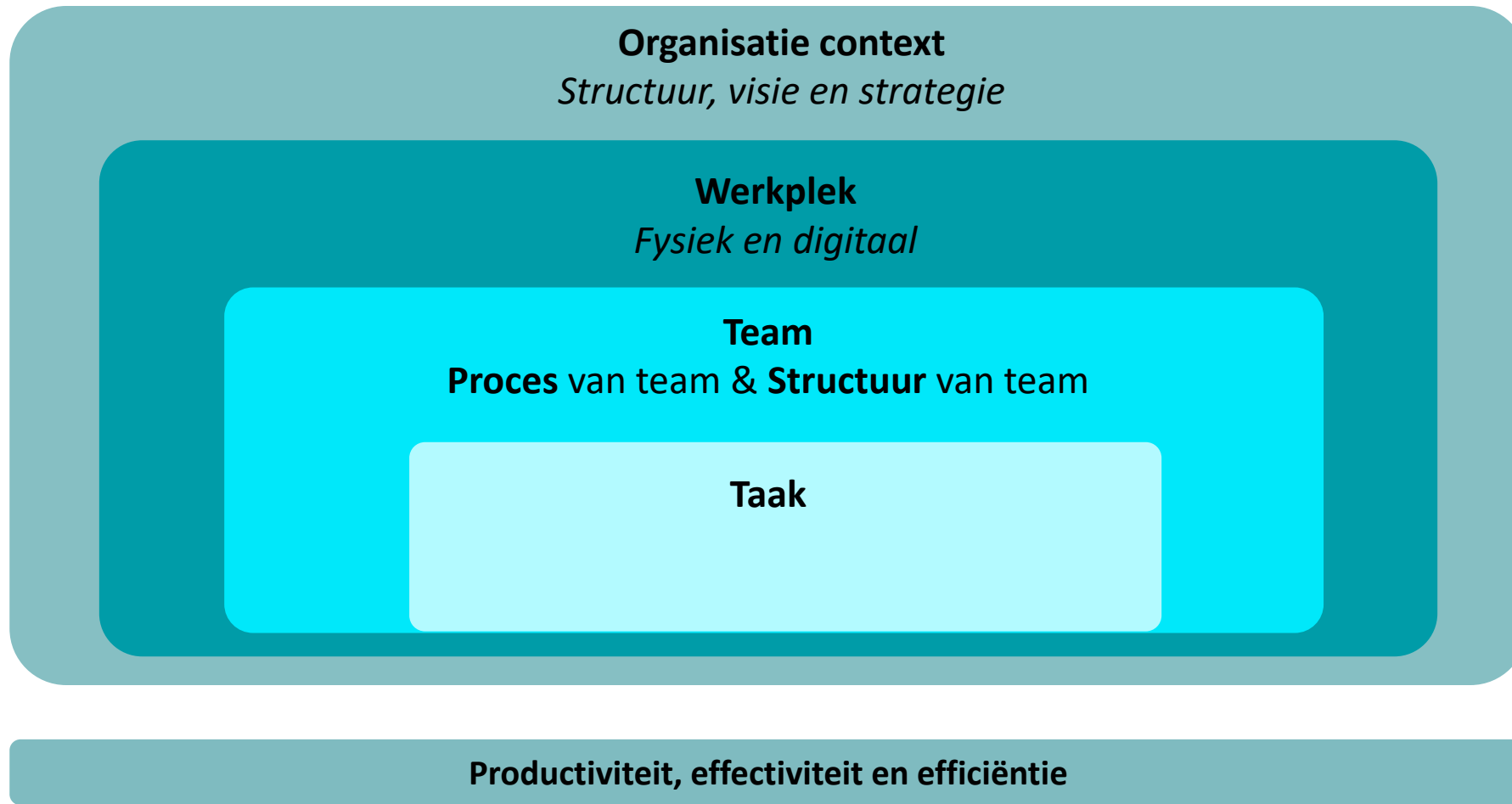
Bron: Bosch-Sijtsema, Ruohomaki & Vertiainen (2009)

Bepalende factoren

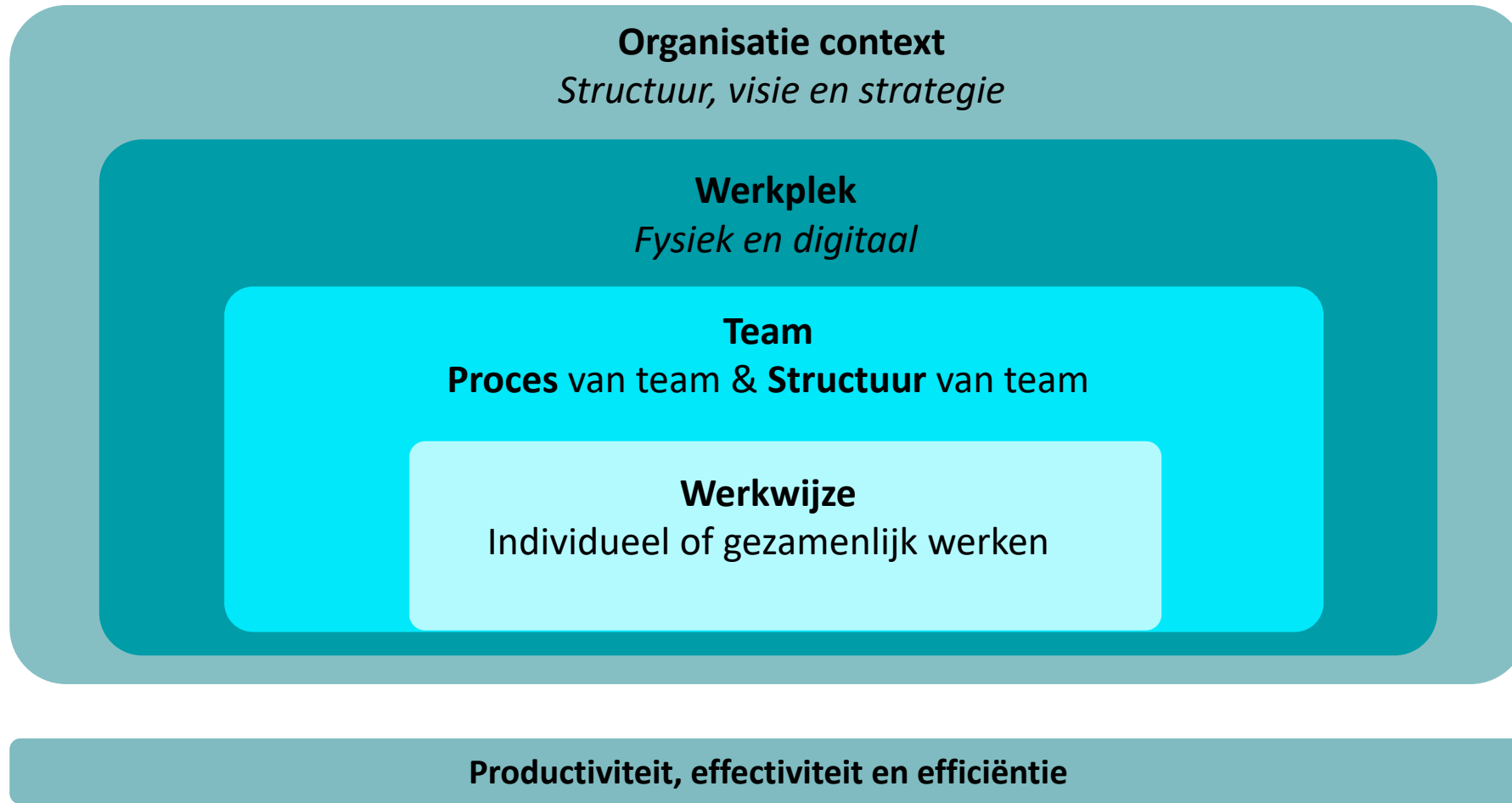
Bron: Bosch-Sijtsema, Ruohomaki & Vertiainen (2009)

Bepalende factoren: Team en taak in context

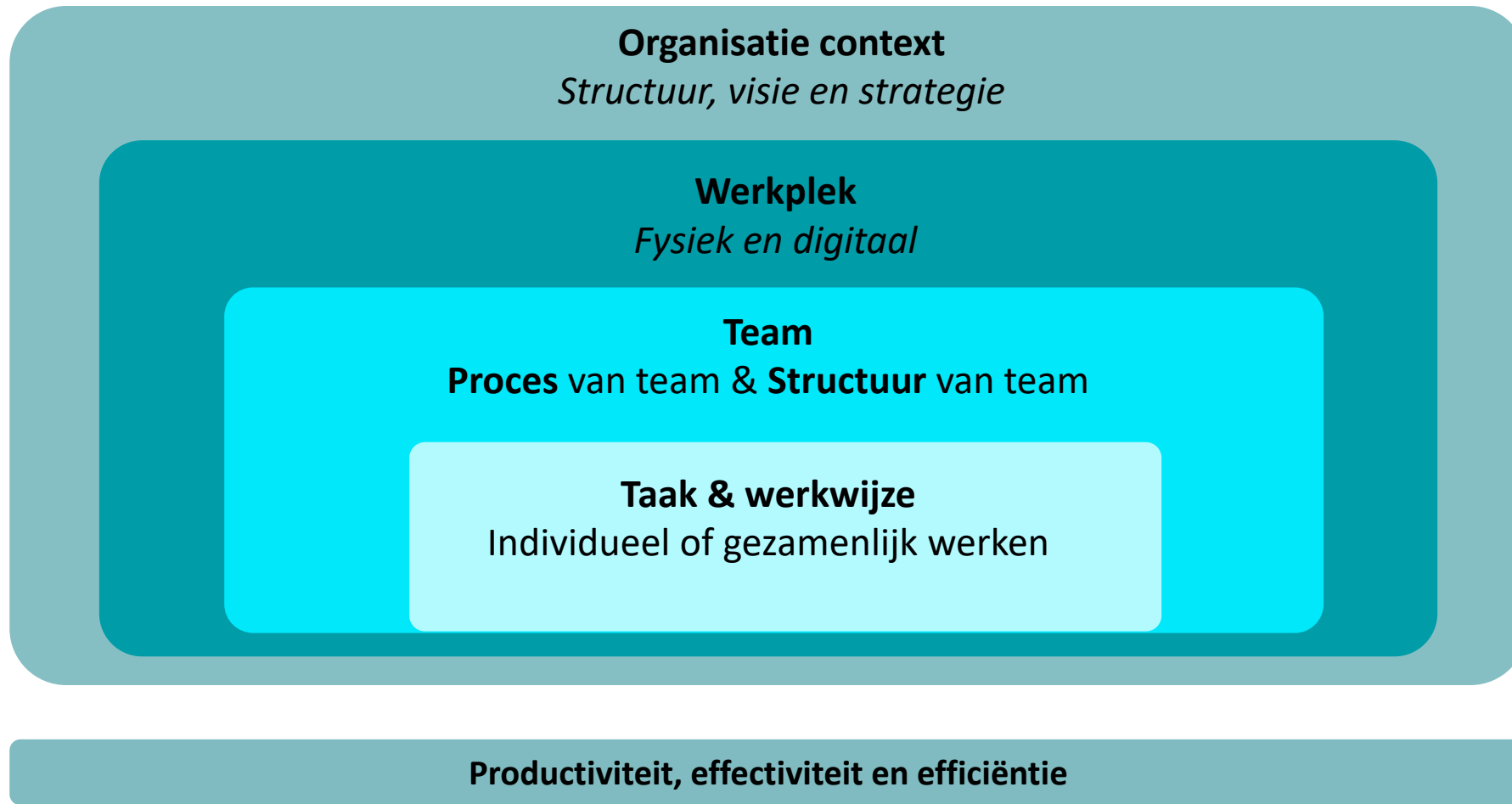
Bron: Bosch-Sijtsema, Ruohomaki & Vertiainen (2009)

Bepalende factoren: Team en taak in context

Bron: Bosch-Sijtsema, Ruohomaki & Vertiainen (2009)

Bepalende factoren: Team en taak in context

Bron: Bosch-Sijtsema, Ruohomaki & Vertiainen (2009)

Wat moet de kantooromgeving faciliteren?

Voorbeeld oplossing: passende kantoorinrichting

- › ‘Meer exposure’: elkaar meer zien = meer sympathie
- › Gezien worden = meer gewenst gedrag (sociale norm)
- › Toevallige ontmoetingen ensceneren (looplijnen)
- › Informele interactie op kantoor faciliteren (ontmoetingsruimten)

Foto: Studio CBD voor Ynno

*Kantoor Aegon in Leeuwarden
Ontwerp: OTH Architecten*

Kwaliteit ontmoetingsruimten

- › Herkenbaarheid en afbakening
- › Comfort
- › Keuze en flexibiliteit
- › Looproutes & bestemmingen
- › Faciliteiten voor sociale activiteiten
- › Zichtbaarheid van mensen en bestemmingen
- › Informele en/of geborgen sfeer

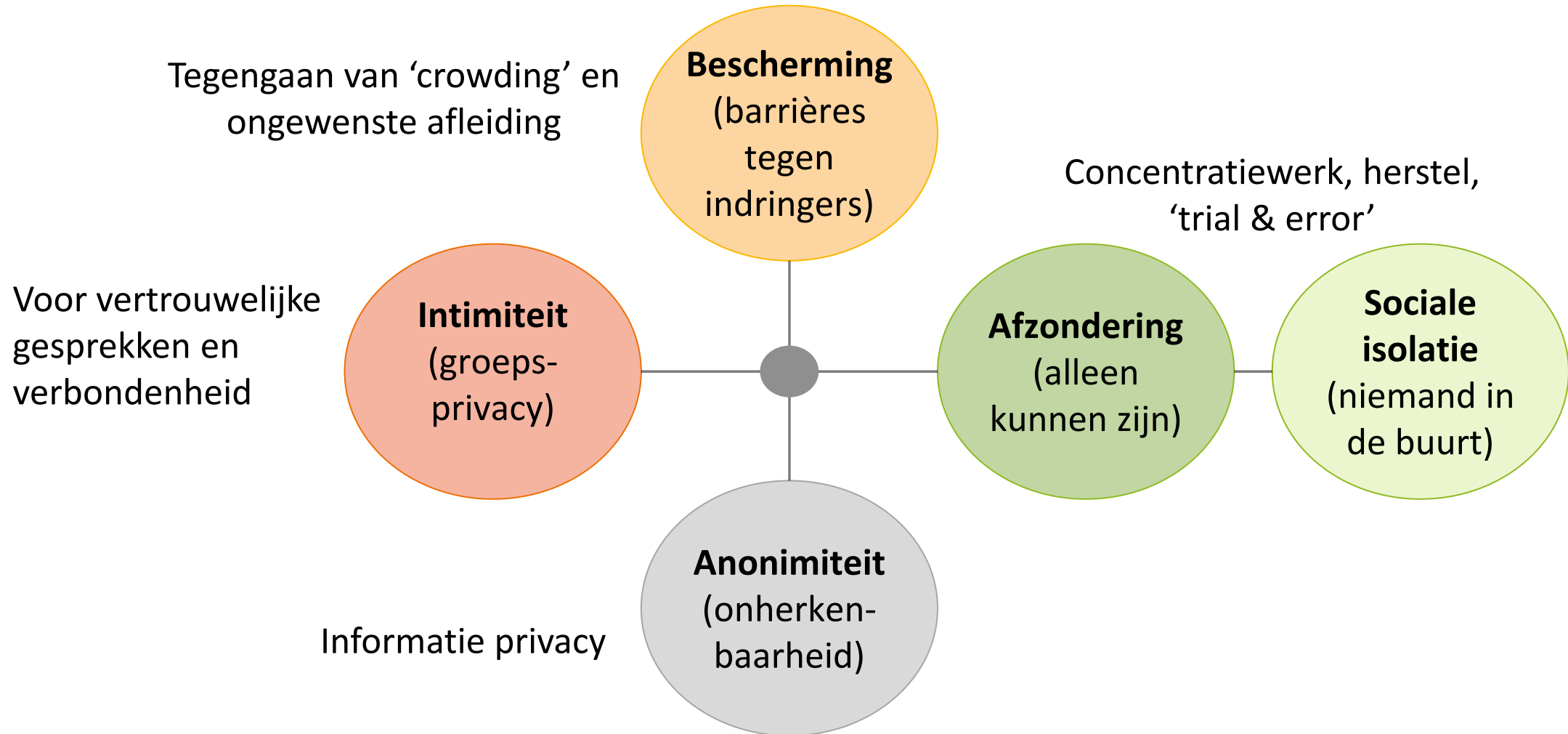

Ontmoeten vs. privacy

“*Privacy geeft individuen en groepen behoud van autonomie, bevrijding van rollen en gelegenheid voor zelfevaluatie en beschermde communicatie*”

(Westin, 1968).

Ontmoeten vs. privacy

Bron: Colenberg (2022)

Interactieve werksessie

Interactieve werksessie

- › 5 groepen
- › Elke groep gaat werken met 1 scenario
- › Verzin oplossingen door de volgende vragen te beantwoorden:
  - » Wat zijn hun belangrijkste redenen om naar kantoor te komen?
  - » Hoe vaak moeten het team naar kantoor komen?
  - » Welke dag(en) van de week zou(den) de beste dag(en) zijn?
  - » Welke faciliteiten hebben ze nodig op kantoor?
  - » Wat is dan de goede mix tussen thuis en kantoor voor deze team?

Terugkoppeling werksessie

Wat is dan de goede mix tussen thuis en kantoor voor alle medewerkers?

	Ma	Di	Wo	Do	Vr
Aantal op kantoor					
Aantal thuis/elders					
Activiteiten op kantoor					
Faciliteiten op kantoor					

1.

Taak:

Individueel of gezamenlijk werken

Werkwijze

2.

Team:

Team proces

Team structuur

3.

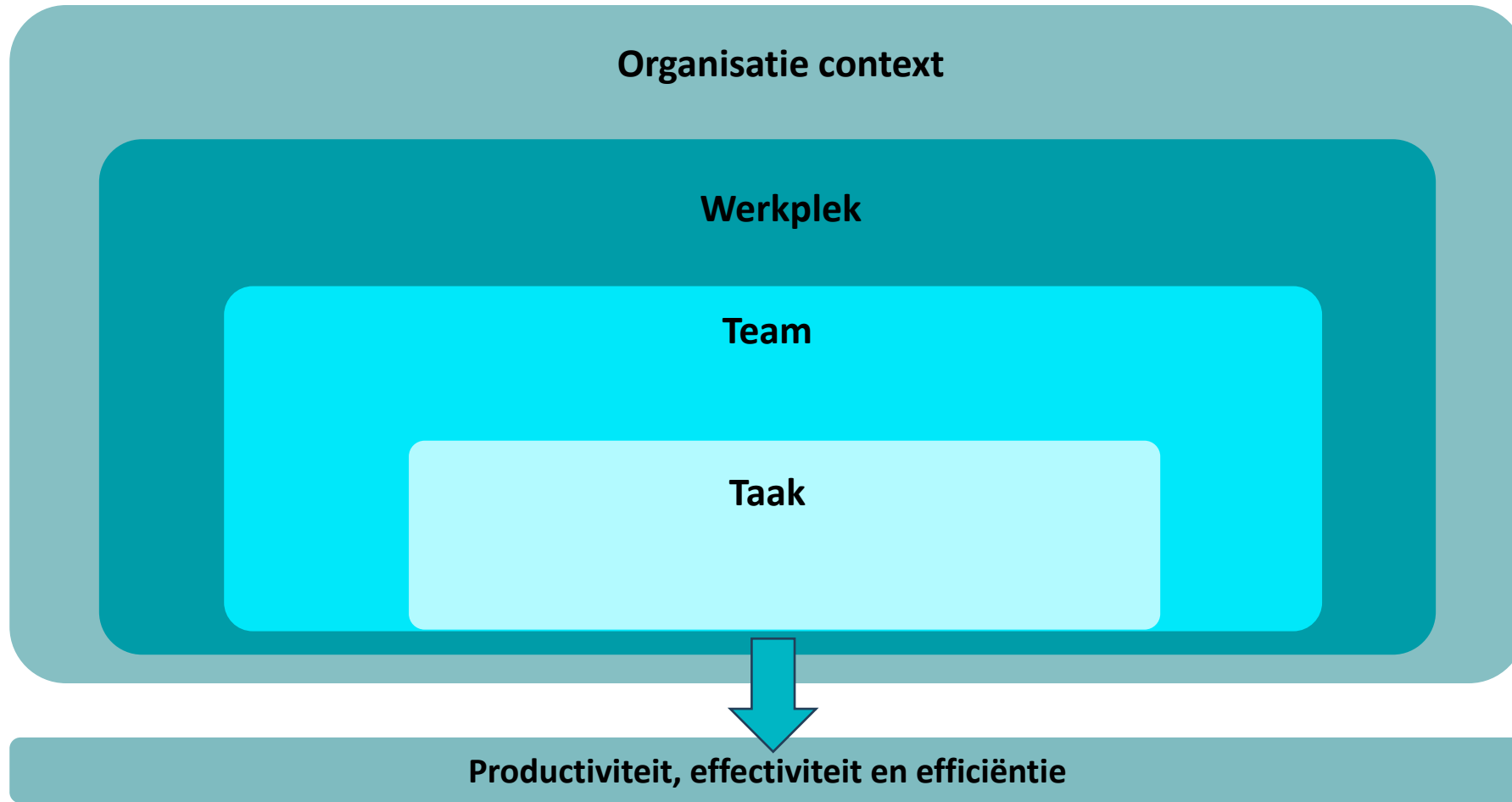
Wat vraagt dit van de kantoorwerkomgeving?

4.

Wat is de goede mix tussen thuis en kantoor?

Bepalende factoren

Bron: Bosch-Sijtsema, Ruohomaki & Vertiainen (2009)

Terugkoppeling vanuit interactieve sessie

Samenvattend

- › Hybride werken is een context waarbinnen vooral teams geaffecteerd worden als het gaat om kwaliteit van hun werk.
  - › Zorgen in literatuur en in praktijk gaan om kennisuitwisseling, communicatie & besluitvorming en onderlinge vertrouwen.
  - › Bepalende factoren zijn taak, team, werkplek en context.
  - › De werkplek faciliteert unieke behoeften van teams binnen een organisatie.
-

Graag tot ziens!

Volg ons op LinkedIn en blijf op de hoogte van ons kennis- en onderzoekswerk.

